

KRIŠTOF KINTERA NEUTOPOLIS

„Města urychlují čas, zhušťují prostor, kondenzují příležitosti, kumulují zážitky a nabízejí vzrušení i vzdělání, generují pokrok i obrovskou spotřebu absolutně všeho. Proto chtějí lidé do měst. Do spletenců kabelů a sítí, do míst, kde je plyn, internet i voda. Potřebujeme pít, číst, googlovat, vzdělávat se a pářit se. Jsme jeden velký gigasuperorganismus v nové éře urbanocénu.

Žijeme v exponenciálně akcelerovaném světě. Nezadržitelný pokrok byl umožněn postupným poznáváním a následným zkrocením energií, které nám fyzikální prostředí naší planety nabízí. Růst se však stal neudržitelným místo toho, aby byl trvale udržitelný. Instantní a uhrančivě efektivní využití fosilních paliv a schopnost vědy a následně průmyslu přimět elektrony vodičů proudit požadovaným směrem, to vše v obrovských tocích a měřítku, změnilo způsob našeho žití radikálním způsobem. Za neuvěřitelně krátký časový úsek se svět a způsob našeho života radikálně proměnil. Změnila se krajina, změnila se architektura, změnilo se umění a mění se i myšlení.

Růst se mimo jiné projevuje zvyšováním sklo-železných budov, rapidním zvětšováním a přibýváním měst a jejich propojováním v gigantické aglomerace a megapole. Každé tři měsíce přibude na světě městská struktura o rozloze New Yorku. Většina populace opouští venkov a dává přednost životu ve městech. Krajina, ve které žijeme, je detailně strukturovaná gigantická síť přívodů, trubek, kolektorů, kabelů, plynovodů, vodovodů, kanalizací, meliorací, ropovodů, průmyslových pěstíren potravin, komunikací, hubů, solárních panelů, data center a call center dotazujících se na spokojenost zákazníků s dodávkou a kvalitou potřebných služeb. To vše v dobře viditelné formě, ale i skrytě, multivrstevnatě, v podzemí a ve stěnách budov.

Nezapomeňme, že podobná extrémní spleť se odehrává i v neviditelné formě prostřednictvím komunikačních signálů, frekvencí 5G, 4G, všudypřítomných wifi a radiových a televizních vln. Naše vůle a ochota k ještě pečlivějšímu zasíťování nás přivedla až do blízkého vesmíru a momentálně začínáme obkličovat planetu 12 tisíci družic programu Starlink, které brzy pokryjí satelitním internetem kompletně celou zeměkouli. Nezadržitelný, nikoli udržitelný pokrok ovlivňuje i podobu a estetiku současného pozorovatelného světa. Křivka exponenciálního růstu působí poněkud zlověstně, neboť ve své poslední fázi stává se vertikálou.

Zaměřil jsem se na krajinu, s lehkou nadsázkou říkám, že se momentálně věnuji „krajinomalbě“ a „reliéfům“, což zní přitažlivě anachronicky, až lze kdekoho škodolibě zmást. Krajinomalba i reliéf jsou totiž formálně poněkud passé. Fascinuje mě změna a záměna měřítek, kdy něco velmi malé, propracované a pečlivě vynalezené připomíná něco velké, rovněž dobře promyšlené a architekty a developery prosazené a stavebníky postavené. Sýpka připomíná cívku, plynojem kondenzátor a zářivka mrakodrap, paměťové sloty bytovou výstavbu na předměstí. Mikro a makro se prolíná, co je nahoře, je i dole, co je malé, je i velké, a malé je ve velkém a velké je v malém. A mezi tím běhají myriády mravenců, neboli my lidé, s celou škálou svých osobních tužeb, postojů, pocitů a problémů. Do psychologie se však nehodlám pouštět, zaměřuji se pouze na konfrontaci měřítek a formálních podobností. Na pečlivou provázanost jednotlivých prvků. Vytvářím obraz, který nesvítí, nepulzuje, nekouří ani netopí. Socha kondenzuje svoji energii bez ambicí jakkoli prakticky fungovat. Zajímají mne vertikály růstu a křivky následného zhroucení, kdy na starém a opotřebovaném roste nové a blyštivé, které stejně dříve či později zrezne a zoxiduje a bude opět dočasně nahrazeno něčím novým, zdánlivě nezničitelným."

